Węgrzynowicz Martini: Quaestio physica de natura et arte.

✠

In Nomine Domini, Amen.

QVÆSTIO PHYSICA, DE NATVRA, ET ARTE,

ex Lib: 2do Phys. Aristotelis.

SVB FELICISSIMIS AVSPICIIS,

Magnifici, Perillustris, & Admodùm Rndi Domini,

D. M. FRANCISCI PRZEWOSKI,

S. Th: Doctoris & Professoris, Collegæ Majoris, Ecclesiarum Collegiatarum, SS. Omnium Crac: PRÆPOSITI, Scholastici Curelovienſis, Canonici ad S. FLORIANVM, Canonizationis B. IOANNIS CANTII Procuratoris, Ordinarij per Diœceſim Crac: Librorum Cenſoris, Contubernij Hieroſolymitani Proviſoris, ALMÆ VNIVERSITATIS CRACOVIENSIS, Generalis, & Vigilantiſſimi

RECTORIS.

A

M. MARTINO WĘGRZYNOWICZ, *Philoſophiæ Doctore, & Profeſſore*,

PRO LOCO IN COLLEGIO MINORI, publicè ad Diſputandum in Alma Vniverſitate Crac: in Perauguſto DD. Theologorũ Lectorio

PROPOSITA.

Anno Salutis, 1691. Die 3 Menſis Aprilis

CRACOVIÆ, TYPIS VNIVERSITATIS.

QVÆSTIO PHYSICA, De Natura & Arte.

VARs, distincta realiter à Natura: in subiecto ipsam tantùm efficiens figuram artificiosam: causansq; directivè solùm sua opera: possit immediatè producere opera Naturæ, necne?

CONCLUSIO I.

Ars, realiter distinguitur à Natura.

COROLLARIA.

I. Ars & Natura pugnant inter se differentijs essentialibus.

II. Naturæ competit esse principium substantiale & intrinsecum motûs; Arti verò solùm esse principium accidentale & extrinsecum.

III. Ars sumitur vel pro habitu interno & intellectuali: vel vel pro ipso effectu artificioso ad extra producto.

IV. Natura facit vnum per se, non item Ars, quamvis perficiat Naturam.

V. Ars sumpta pro habitu intellectuali, est accidens; Natura verò est substantia.

CONCLUSIO II.

Ars, in Subiecto ipsam tantùm efficit figuram artificiosam.

COROLLARIA.

I. Figura artificiosa nihil est aliud; quàm ipsa quantitas, certo modo terminata, nec vlterius extensa.

II. Non

II. *Non est asserendum Artem præstare Naturæ, esto hæc reguletur ab illa.*

III. *Formæ per Artem in subiectum inductæ, Artis Actionem non sequuntur; quemadmodùm Formæ à Natura editæ.*

IV. *Formæ artificiosæ, aliter in mente ideaq; Artificis, aliter in rebus ipsis artefactis insunt.*

V. *Formæ artefactorum superveniunt Enti actu perfecto, id est toti composito. Unde Ars dicitur ibi incipere, vbi Natura desinit.*

CONCLUSIO III.

Ars directivè solùm opera sua causat.

COROLLARIA.

I. *Physicè propriè non causat Ars opera sua, influendo in illa.*

II. *Regulatio artificiosa, nullam vim habet ad producendum aliquid in materia externa.*

III. *Mediante voluntate, movet Ars potentias executiuas, quæ postea physicè conficiunt opus, vi sua propriâ, nullam virtutem desumendo ab Arte.*

IV. *Citharoedus, alium docens citharizationes exercere, non concurrit physicè ad productionem illorum actuum.*

V. *Ars in externa superficie præcipuè versatur; Natura verò in abditioribus elaborandis impensiùs occupatur.*

CONCLUSIO IV.

Non potest immediatè, Ars producere opera Naturæ.

COROLLARIA.

I. *Quamvis Ars nullos effectus Naturæ possit immediatè attingere, per propriam actionem; plures tamen potest mediatè præstare, applicando activa passivis.*

II. *Ars sumpta pro forma artificiosa, non potest esse principium aut causa motuum, vel operationum naturalium.*

III. *Motus ligneæ Columbæ ab Archyta Tarentino exstructæ, & per àërem volitantis: Motus Statuarum Dædali, sponte huc*

tè huc illuc discurrentium, & aliorum huiusmodi artefactorum, non processit à formis artificialibus; sed à Caussis Naturalibus per Artem applicatis.

IV. *Artificio Magiæ Naturalis (quæ est cognitio exacta secretorum Naturæ, virtutumq; Causarum Naturalium) occultas Naturalium Causarum vires applicantis, multa fieri possunt insolita.*

V. *Industriâ Chimicæ Artis, quæ est pars Magiæ Naturalis, nequit confici verum aurum.*

Soli DEO Honor & Gloria, Virgini Deiparæ immaculatè Conceptæ cultus hyperduliæ, B. Ioanni Cantio Patriarchæ Nostro, cæterisq; Vniversis Divis Indigetibus cultus duliæ in perpetuum.

Permissu Magnifici Domini
RECTORIS.